

HOE DE DIGITALE
MESTKETEN
ERUIT KAN ZIEN

Dromen over mest

Wie dagelijks bezig is met de papierwinkel rond mesttransporten droomt wel eens van een systeem dat eenvoudiger, minder bewerkelijk en efficiënter is en de kans op fouten minimaliseert. Digitalisering van de mestketen maakt dat systeem mogelijk. En nog veel meer...

Op je wat rommelige bureau ligt een hele stapel mestbonnen, sommige besmeurd met mest. Er komt een licht weëige geur van af. Deze dag begin je met het controleren van de mestbonnen. Het is alweer drie weken geleden dat je collega's de mest vervoerden en de meeste analyse-uitslagen van de mestmonsters zijn nu wel binnen. Nu is het aan jou om te controleren of alles klopt. Maak je een fout, dan kun je een boete krijgen. Klopt die afnemer wel? Dat was toch die dag dat het zo begon te regenen? Die vracht is toch bij een andere klant gelost? Was daar wel een

machtiging van? Voor je een uur verder bent, heb je al vijf keer met je collega's gebeld om te horen hoe het nu echt zat. Kan dit nu echt niet simpeler?

JE BEGINT TE DROMEN

Je ziet een mooi geploegde akker. Je denkt aan de aardappelen die daar gaan groeien. Dat kan niet zonder mest, maar past de mest die daar wordt gebruikt wel goed bij de behoefte van deze soort aardappelen? Eigenlijk zit er in veel mestsoorten te weinig kali en ook de verhouding tussen fosfaat en

stikstof is lang niet altijd goed. Je zou veel meer informatie over verschillende aanbieders van mest willen hebben, zodat je de best passende mest kunt selecteren. Dan is er ook minder kunstmest nodig en is bijbetalen minder belangrijk.

Als er nu eens een digitale mestketen was, een grote database waarin alle informatie over alle meststromen en leveranciers zit. Dan zou je de beste mest voor dit perceel en gewas kunnen zoeken en die kunnen aanvoeren. De aardappelen zouden supergoed groeien en een prachtige opbrengst leveren. Bemesting met organische mest in plaats van kunstmest zorgt ook nog voor een beter bodemleven en een betere bodemkwaliteit. Dat is belangrijk, want de bodem leen je eigenlijk van je kinderen en kleinkinderen. Die wil je beter doorgeven dan hoe je hem hebt gekregen.

Om dat te kunnen doen, wil je al op het moment dat de mest wordt geladen en gelost kunnen beschikken over alle informatie. Het allermooiste is dat dat alle mogelijke gegevens digitaal aanwezig zijn. Helaas lukt dat nu nog niet met de samenstelling van de mest, omdat die nog niet betrouwbaar genoeg online te meten is. Alle andere gegevens zijn echter wel direct beschikbaar.

'DE BESTE MEST VOOR DIT GEWAS EN PERCEEL ZOEKEN'

DIGITAAL VEEL MOGELIJK

Een dergelijk systeem geeft veel meer zekerheid over de locatie waar de mest is geladen en gelost. Je hoeft weken later niet meer alles te controleren. Hoe dichter je met de administratie op de werkelijkheid zit, hoe minder fouten er kunnen worden gemaakt. Met de huidige digitale technieken, zoals voertuigvolgsystemen, sensoren, tags, mobiel breedband-internet, enzovoort, kan dat ook veel gemakkelijker. Er is digitaal zo veel mogelijk dat je er zelf, maar ook de chauffeurs op de trekker of vrachtwagen, nauwelijks werk aan zou moeten hebben.

Dan wil je natuurlijk ook wel zeker zijn dat de mest die je aanvoert ook echt is wat je wilt. De informatie in die digitale mestketen moet dus vertrouwd zijn. Je wilt ervan op aan kunnen dat de informatie ook echt klopt. Eigenlijk zou een onafhankelijke organisatie die moeten checken, zodat je meer zekerheid krijgt. Dit vraagt om certificering van de mestketen, zodat je je klanten meer zekerheid kunt bieden over de mest die ze laten aanvoeren.

De digitale mestketen geeft je ook andere mogelijkheden. Zo kun je vergelijkingen maken als alle gegevens rond de mestketen in één grote database zitten. Komt mest met bepaalde gehalten vaak voor en zo ja, bij wat voor een soort leveranciers dan? Welke mestverwerkingsproducten zijn er op de markt en bij wie kan ik die kopen? Ook maakt al die digitale data het mogelijk om de controles voor de certificering zo veel mogelijk op afstand en geautomatiseerd te

doen. Dan blijven de kosten van een certificaat laag. Bovendien kun je berichten uit de digitale mestketen krijgen als de automatische controles onwaarschijnlijke dingen laten zien. Zo kun je fouten voorkomen of op tijd herstellen.

Die digitale mestketen met certificering helpt ook het vertrouwen bij de overheid te vergroten. De overheid kan daardoor belemmerende en administratief lastige regels loslaten, omdat ze weet dat de keten zichzelf goed controleert en dat die systemen niet tot hogere kosten, maar tot hogere opbrengsten leiden."

Terug naar het begin. Je schrikt wakker doordat de stapel mestbonnen op de grond valt. Nee hè, alles weer door elkaar. Kun je weer opnieuw beginnen. Je denkt nog even terug aan je droom. Je hoopt dat die mensen van Cumela met dit soort dingen bezig zijn. Je hebt wel eens wat gelezen over KeurMest. Zouden ze dat echt zo in elkaar steken dat je droom werkelijkheid wordt? Toch maar eens even met Nijkerk bellen...

BELLEN MET NIJKERK

Je belt met Hans Verkerk, want die gaat bij Cumela over de mest. Je legt uit wat je droomde en hij reageert verrast. "Ja, zo'n droom heb ik een jaar geleden ook eens gehad. Die heb ik toen ook op papier gezet en die is met de partners binnen de eerlijke mestketen en met de overheid besproken. Wij werken daar inderdaad aan. Samen met de overheid voeren we nu een verkenning uit naar de digitale mestketen. Daarin voegen we deze droom samen met het voornemen van de overheid tot het realtime en online melden van alle mesttransporten. Zo helpen de doelstelling van de overheid en die van het bedrijfsleven elkaar. In dat project zien we steeds meer dat een digitale mestketen en een ketencertificaat voor mest niet zonder elkaar kunnen. Samen biedt dat net als in jouw droom ook echt allerlei nieuwe kansen."

"Binnenkort is de eerste fase van dit project klaar. Dan moeten we een plan hebben voor de tweede fase, waarin we de digitale mestketen ook echt gaan bouwen. Dat kost veel geld en daarom zijn we op zoek naar sponsors en investeerders. Voor het ketencertificaat KeurMest zijn we nu proefaudits aan het doen. Daar leren we heel veel van. Die leerervaringen gebruiken we weer om de eisen van het certificaat nog beter en scherper te formuleren. Bovendien kijken we in de proefaudits welke informatie er nodig is. Of, waar en hoe die gegevens al in digitale systemen zitten en hoe we die in de digitale mestketen kunnen ontsluiten."

Je begint nu toch maar met frisse tegenzin aan het controleren van de mestbonnen. Je hoopt dat ze opschieten met die nieuwe systemen, want je verlangt ernaar dat deze controles niet meer nodig zijn en automatisch plaatsvinden.

'ER IS DIGITAAL ZO VEEL MOGELIJK'

Tekst: Hans Verkerk, beleidsmedewerker meststoffendistributie
Foto's: Cumela Communicatie

